

Sygnatura akt VI Ka 857/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 października 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Piotr Mika

Protokolant Monika Dąbek

przy udziale Marka Kasieczki Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2019 r.

sprawy **D. K.** ur. (...) w Z.

syna F. i M.

oskarżonego z art. 242§3 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 30 lipca 2019 r. sygnatura akt III K 440/19

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 857/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2019 roku w sprawie o sygnaturze akt III K 440/19 Sąd Rejonowy w Gliwicach:

1. uznał oskarżonego D. K. za winnego tego, że w okresie od 31 sierpnia 2015 roku do 17 marca 2019 roku w G. nie powrócił bez usprawiedliwionej przyczyny do Aresztu Śledczego w G. po upływie udzielonej mu postanowieniem Sądu Okręgowego w Gliwicach o sygn. VII Kow 847/15 z dnia 26 lutego 2015 przerwy do dnia 27 sierpnia 2015 roku w wykonaniu kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokami Sądu Rejonowego w Gliwicach o sygn. akt III K 819/07 i IX K 685/10, tj. czynu stanowiącego przestępstwo z art. 242 § 3 k.k.. k.k. i za to na mocy art. 242 § 3 k.k. skazał go na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności;
2. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżając orzeczenie w pkt. 1 zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. sprowadzającą się do uznania oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu w wyniku jednostronnej i nieuwzględniającej wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego;
2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, a to art. 5 § 2 k.p.k. poprzez naruszenie zasady in dubio pro reo i przypisania przestępstwa oskarżonemu mimo istotnych wątpliwości wynikających ze zgromadzonego materiału dowodowego;
3. naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 242 § 3 k.k. na skutek wadliwej interpretacji pojęcia „bez usprawiedliwionej przyczyny” przyjmując, iż oskarżony swoim zachowaniem bez usprawiedliwionej przyczyny nie powrócił do zakładu karnego po upływie przerwy w karze i swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 242 § 3 k.k.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowni I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację obrońcy uznać należało za bezzasadną.

Postawione w apelacji zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego jawią się jako całkowicie niezrozumiałe w sytuacji, gdy wszystkie dowody przeprowadzone w toku postępowania, w tym wyjaśnienia oskarżonego w zakresie przyczyn i motywów jego niestawiennictwa w zakładzie karnym po upływie okresu udzielonej przerwy w karze pozbawienia wolności, zostały uznane za wiarygodne i stały się podstawą poczynionych przez sąd I instancji ustaleń faktycznych. W takiej sytuacji nie może dziwić fakt, że apelacja obrońcy w zakresie stawianych wyrokowi zarzutów naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. poza przytoczeniem okoliczności faktycznych zgodnych z ustaleniami sądu I instancji nie zawiera żadnej argumentacji, w szczególności nie wskazuje w jakim momencie, w odniesieniu do jakich dowodów i okoliczności sąd I instancji posłużył się argumentacją nielogiczną, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego czy też wskazaniem wiedzy. Brak również w uzasadnieniu apelacji wskazania jakie to okoliczności zostały ustalone poprzez rozstrzygnięcia na niekorzyść oskarżonego niedających usunąć się wątpliwości.

Pole dla polemiki z apelacją daje wyłączenie jej uzasadnienie dotyczące zarzutu naruszenia prawa materialnego związanego z wykładnią pojęcia „usprawiedliwionej przyczyny” stanowiącej znamię negatywne przestępstwa z art. 242 § 3 k.k. Zdaniem obrońcy potrzeba sprawowania przez oskarżonego opieki nad chorą córką, jak też utrzymania jej, usprawiedliwiały niestawiennictwo oskarżonego w zakładzie karnym w celu odbicia reszty kary pozbawienia wolności. Zgodzić należy się jednak z sądem merytorycznym, że zachowanie oskarżonego w ramach postawionego mu zarzutu nie może zostać uznane za usprawiedliwione z racji tego, że wcześniej wykorzystał on cały możliwy w kontekście regulacji art. 151 § 3 k.k.w. maksymalny roczny okres przerwy w karze pozbawienia wolności z powodów rodzinnych lub osobistych, przy uwzględnieniu faktu, że to właśnie choroba córki i potrzeba jej utrzymania były podstawą udzielenia oskarżonemu przerwy w karze. Roczny okres przerwy winien był w takiej sytuacji zostać spożytkowany przez oskarżonego na podjęcie stosownych zabiegów przygotowujących jego rodzinę do właściwego funkcjonowania i zabezpieczenia potrzeb córki oskarżonego w czasie odbywania przez niego reszty kary pozbawienia wolności. W przypadku braku możliwości zdobycia przez oskarżonego środków finansowych na zaspokojenie potrzeb dziecka wystarczało przecież zwrócić się do właściwego środka pomocy społecznej a nadto utrzymujący pod nieobecność oskarżonego jego córkę rodzice oskarżonego mogli wystąpić o przyznanie stosownych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Także w zakresie zaspokojenia potrzeb córki oskarżonego w odniesieniu do właściwej opieki czy też wspomżenia w tej opiece rodziców oskarżonego istniała możliwość zwrócenia się do właściwych instytucji publicznych o pomoc. Potrzeba sprawowania permanentnej opieki nad córką przez oskarżonego jawi się przy tym jako wątpliwa, skoro oskarżony w okresie popełnienia przestępstwa pracował zarobkowo, a w tym czasie opiekę nad dzieckiem skutecznie i to bez zwracania się o pomoc do innych podmiotów sprawowali rodzice

oskarżonego. Nie bagatelizując wagi emocjonalnego związku pomiędzy oskarżonym i jego córką, jak też wpływu tego związku na prawidłowy rozwój i czy też rehabilitację zdrowotną dziecka, uznać należy, że związek ten nie mógł być wystarczającym usprawiedliwieniem dla niestawiennictwa oskarżonego w zakładzie karnym. Przepisy prawa karnego wykonawczego w sposób jednoznaczny regulują maksymalne okresy czasu, w których z przyczyn rodzinnych i osobistych skazanego, może dojść do wstrzymania wykonania kary pozbawienia wolności. Okresy te mają z jednej strony za zadanie zniwelować dotkliwość skutków odbywania kary pozbawienia wolności dla członków jego rodzin, z drugiej zaś strony ich zadaniem jest umożliwienie osobie skazanej i jego rodzinie poczynienie stosownych przygotowań na okres odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności. Emocjonalne zaangażowanie oskarżonego w zaspakajanie potrzeb córki z pewnością stanowiło okoliczność utrudniającą oskarżonemu podjęcie decyzji o stawieniu się w zakładzie karnym niwelując stopień jego winy do poziomu właściwie odzwierciedlonego łagodną karą wymierzoną przez sąd I instancji, nie mogło jednak stanowić usprawiedliwionej przyczyny niestawiennictwa w zakładzie karnym i znosić karalności zachowania oskarżonego. Pamiętać należy przy tym, że przy ocenie zarzucanego oskarżonemu zachowania jako usprawiedliwionego czy też nie, sąd winien kierować się kryteriami obiektywnymi, a więc poprzez odwołanie się do standardu zachowania racjonalnego obywatela. Taki standard nie daje podstaw dla usprawiedliwiania niepowrotu do zakładu karnego ze względów emocji towarzyszących sprawcy czynu.

Mając na uwadze powyższe względy i nie dopatrywszy się uchybień podlegających uwzględnieniu niezależnie od treści środka odwoławczego, Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Mając na uwadze trudną sytuację materialną oskarżonego, na którym ciąży w pierwszej kolejności obowiązek alimentacyjny względem córki, Sąd Okręgowy uznał, że zapłata przez oskarżonego kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze byłaby dla niego zbyt uciążliwa. Dlatego też z obowiązku zapłaty tych kosztów oskarżony został zwolniony, a wydatkami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa.